

Schoolondersteuningsprofiel NT2 voorziening Pienterpad, Middenmeer

Aanleiding en informatie:

De nieuwkomersklas in Middenmeer is op 4 januari 2016 gestart. De nieuwkomersklas is bedoeld voor kinderen die wonen in (of rondom) de gemeente Hollands Kroon, vanaf groep 3 en die minder dan een jaar in Nederland zijn en daardoor de Nederlandse taal onvoldoende beheersen. De nieuwkomersklas is gevestigd in de brede school aan het Pienterpad in Middenmeer en is opgericht op initiatief van het samenwerkingsverband en de drie scholen in de Middenmeer. De directies van de drie scholen zijn verantwoordelijk voor de NT2 klas; De Wegwijzer, Titus Brandsma school en De Peppel.

Wat is de doelstelling van de nieuwkomersklas Het leren van de Nederlandse taal om, na de periode van 40 weken, in de nieuwkomersklas goed voorbereid in te stromen in het reguliere onderwijs. Verder wordt er aandacht besteed aan de kennismaking met de Nederlandse samenleving. **Ieder kind thuisnabij en een passende onderwijsplek!**

Voor wie is de nieuwkomersklas bedoeld en welke criteria worden gehanteerd?

- Kinderen vanaf groep 3 t/m groep 8.
- Minder dan een jaar in Nederland (anderstalige kinderen), bij twijfel kunt u contact opnemen met de coördinator van de nieuwkomersklas.

Hoe kan een kind worden aangemeld voor de nieuwkomersklas

De kinderen worden eerst door de ouders aangemeld bij een reguliere basisschool (moederschool) in de eigen woonplaats. De directeur van deze school neemt contact op met de coördinator van de nieuwkomersklas om de aanmelding voor de nieuwkomersklas te bespreken. Als er plaats is in de nieuwkomersklas dan kunnen de ouders een afspraak maken met de coördinator van de nieuwkomersklas om de inschrijving te bespreken. De coördinator van de nieuwkomersklas verzorgt de uiteindelijke inschrijving, dit betekent dat: Het kind wordt ingeschreven bij de Peppel. De moederschool gaat akkoord dat het kind na 40 weken nieuwkomersklas zal worden ingeschreven bij de moederschool.

Als blijkt dat het kind voldoet aan de bovengenoemde criteria mag het starten in de nieuwkomersklas. Als de maximale groepsgrootte (12-15 leerlingen) is bereikt dan bepaalt de coördinator op basis van inschrijvingsdatum wanneer een kind wordt geplaatst.

Kunnen kinderen tussentijds in- en uitstromen?

- Ja, een kind kan tussentijds worden ingeschreven in de nieuwkomersklas.
- Ja, een kind stroomt uit wanneer het programma (op voldoende niveau) van de nieuwkomersklas is doorlopen. Dit kan ook gedurende het schooljaar zijn.

Hoe lang verblijven de kinderen in de nieuwkomersklas?

Een kind verblijft 40 schoolweken in de nieuwkomersklas. Bij onvoldoende resultaat wordt deze periode met maximaal 10 weken verlengd. Na de periode in de nieuwkomersklas wordt het kind weer ingeschreven op de moederschool. Kinderen van 12 jaar en ouder gaan naar een vorm van voortgezet onderwijs. In een uitstroom rapportage wordt vermeld welke resultaten zijn bereikt. De toetsen en observaties worden aan deze rapportage toegevoegd. Ook wordt er geadviseerd over de groepsplaatsing van de leerling.

Visie van het onderwijs:

In de komende periode wordt via panelgesprekken een visie ontwikkeld op het nieuwkomers onderwijs in de regio. Vanuit een gedragen visie zal het onderstaande SOP kunnen veranderen. Het vormen van een visie zorgt voor een houvast en is fundamenteel voor het maken van keuzen op alle gebieden. De grootste verandering zal zichtbaar zijn in het scholingsbeleid/ professionaliseren.

Thema's in de gedragen visie zijn:

- Betrekken van de omgeving van de leerling
- Samenwerken met (zorg) instanties
- Doel van het onderwijs aan nieuwkomers – model bepalen
- Leerkrachtvaardigheden en professionele ruimte

1. Inspectierapportage Basiskwaliteit van de nieuwkomers voorziening

We hebben nog geen bezoek gehad van de onderwijs inspecteur

2. Ondersteuningsstructuur

De school onderscheidt drie niveaus van basisondersteuning.

Zodra de groepsleerkracht een vorm van basisondersteuning nodig vindt, nemen we contact op met de ouder/verzorger. De ondersteuning en het niveau daarvan bespreken we samen met de ouder/verzorger.

Niveau 1: basisondersteuning

-De leerkracht(e) observeert de leerling en beschrijft zijn/haar gedrag en resultaten.

De resultaten van methode-gebonden toetsen bieden goede aanwijzingen. De ondersteuning kan direct in de groep gegeven worden door gebruik te maken van effectieve instructie: instructie waarbij leerlingen actief betrokken zijn.

-De leerkracht geeft in een eerste gesprek de ondersteuning van de leerling aan: ondersteuning in de klas, wat en door wie;

specifiek voor de NT2-klas. Niveau 1: basisondersteuning

In de NT2-klas observeert de leerkracht de leerling en beschrijft het gedrag van de leerling in het ontwikkelingsperspectief (OPP).

Daarnaast bieden de methode-gebonden toetsen goed inzicht over de voortgang van de leerprestaties op het gebied van de Nederlandse taal van de leerling.

De instructie wordt dagelijks op niveau (in drie groepen) gegeven, waarbij de leerling actief betrokken wordt. Hierbij gaat het vooral om instructies bij NT2 lezen, spelling en rekenen. Om dit goed te organiseren is een goede planning nodig.

Bij de planning van de instructie- momenten zijn de volgende punten belangrijk :

1. presentatie: de betrokkenheid van de leerlingen hoog houden
2. (in)oefening
3. zelfstandige verwerking (digitaal en schriftelijk)
4. tussentijdse mondelinge herhaling
5. terugkoppeling

In 2016-2017 is er op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag ochtend (elke dag 2 uur) een onderwijsassistent aanwezig in de groep om de leerkrachten te ondersteunen en om individueel (of in een kleine) groep extra instructie te geven of om te begeleiden.

Op de woensdag staan er twee leerkrachten voor de groep. Op deze dag worden er bijvoorbeeld toetsen afgenomen, huisbezoeken gedaan, oudergesprekken gevoerd. Daarnaast wordt deze dag ook gebruikt om expertise te delen met andere scholen in de gemeente die daarom verlegen zitten wat betreft het onderwijs aan NT2-leerlingen.

Niveau 2: basisondersteuning

De leerkracht en ouders/verzorgers bespreken het vervolg. Als het eerste niveau van ondersteuning niet genoeg heeft opgeleverd, besluit de groepsleerkracht:

- of zijn/haar ondersteuning te intensiveren;
- of de intern begeleider van de school te consulteren;
- of de leerling in te brengen in een leerlingbespreking in de onder- en/of bovenbouw;

Doorgaans zal dit leiden tot meer gerichte ondersteuning die verantwoord wordt in het ontwikkelplan van de leerling. Ondersteuning die buiten de groep gegeven wordt kan daar onderdeel van uitmaken.

specifiek voor de NT2-klas. Niveau 2: basisondersteuning

De onderwijsassistente kan worden ingezet voor hulp buiten de klas. Het zou bijvoorbeeld kunnen dat een leerling wellicht beter in een lagere groep kan oefenen aan het schoolsysteem. Hierbij kan de onderwijsassistent ondersteuning bieden.

Niveau 3 : basisondersteuning

Leerlingen die ondanks de geschetste ondersteuning onvoldoende succesvol blijven worden besproken in het onderwijsondersteuningsteam (OT) van de school. Het OT bestaat uit de directeur, de intern begeleider, een orthopedagoog, leerkracht en eventueel aangevuld met één of meer externe deskundigen. Ouders/verzorgers worden uitgenodigd om deel te nemen aan deze bespreking. Als al niet eerder gestart is dan wordt normaal gesproken in ieder geval m.i.v. deze fase het **Groeidocument** van het SWV gehanteerd. Wij gebruiken hiervoor ons eigen format (Ontwikkelplan)

Het OT kent doorgaans een vaste procedure van inbreng en de bespreking kan leiden tot:

- een verdere intensivering of aanpassing van de al geboden ondersteuning;
- gerichte ondersteuning in of buiten de groep door inzet van ondersteuningsformatie waarover de school beschikt (onderwijsondersteuner, onderwijsassistent, leerlingbegeleider, remedial teacher, leerkracht)
- het uitvoeren van handelingsgericht / psychodiagnostisch onderzoek,
- een overgaan naar niveau 4

Niveau 4: extra ondersteuning

Wanneer er door een OT geen mogelijkheden meer in het kader van basisondersteuning gezien worden, verhuist het groeidocument (dossier) naar het OTG van de scholengroep met de vraag een arrangement voor extra ondersteuning toe te kennen. Het OTG bestaat uit een ervaren en onafhankelijke orthopedagoog en drie intern begeleiders uit verschillende scholengroepen. Het OTG kan vijf mogelijke arrangementen toekennen:

- Diagnostisch (geen regulier onderzoek maar specialistisch, b.v logopedie)
- Begeleidingsarrangement (coaching van de leerkracht)
- Onderwijsarrangement
- Jeugdzorgarrangement
- Combinatie van arrangementen

Het OT kan zich ook direct tot het CTO wenden wanneer het van mening is dat een verwijzing naar een speciale voorziening (diepteondersteuning) de meest voor de hand liggende optie is.

niveau 5: diepte ondersteuning

Op dit niveau geldt dat een verwijzing naar één van de voorzieningen van het samenwerkingsverband de beste optie lijkt. De Commissie Toelating Onderwijsvoorzieningen (CTO) geeft in voorkomende gevallen Toelaatbaarheidsverklaringen (TLV)af zonder welke een leerling niet deel kan nemen aan Speciaal Basisonderwijs (SBAO) of Speciaal Onderwijs (SO).

De mogelijkheid tot deelname aan het Eureka-onderwijs (hoogbegaafden) wordt vastgelegd in een Toelatingsbesluit, ook af te geven door de CTO.

Sociaal Emotionele Ontwikkeling

Basiskwaliteit

Wij zijn er van overtuigd dat veiligheid en structuur voorop staat (ook bij de NT2 leerlingen) zodat een leerling vertrouwd raakt met andere leerlingen, de leerkrachten, de school, de schoolregels en onze omgangsvormen. Het accepteren van alle mogelijke verschillen tussen de leerlingen en daar met respect mee omgaan is een voorwaarde om met deze leerlingen te werken.

Ons doel is om ervoor zorgen dat de NT2-klas een prettige plek is om te zijn en te leren, zodat de leerlingen met het nodige zelfvertrouwen de stap naar het reguliere onderwijs kunnen maken.

Basisondersteuning

De school vindt het welbevinden en betrokkenheid van de leerlingen de basis voor fundamenteel leren.

Dit bepaalt ons pedagogisch en didactisch handelen; zorgen voor een veilige en optimale (leer)omgeving, waarin alle leerlingen zich welkom en gewaardeerd voelen en waar de leerkrachten uitgaan van de competenties van elke individuele leerling.

Na een aantal weken wordt een huisbezoek afgelegd, waarin de al opgedane ervaringen van de leerling in de klas worden gedeeld met de ouders. De thuissituatie speelt een belangrijke rol en is van grote invloed op de ontwikkeling van de Nederlandse taalvaardigheden: de thuistaal, de leefomstandigheden, de achtergrond van het gezin/de leerling en de betrokkenheid.

Wanneer leerlingen zich niet of minder snel ontwikkelen op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling zal de leerkracht er achter moeten komen wat hier de oorzaak van is. Daarvoor is zoveel mogelijk informatie over de leerling van wezenlijk belang. Als eerste zullen er gesprekken zijn met de ouders eventueel met de contactpersoon en als de ouders het goed vinden met instanties die met het gezin te maken hebben (gehad). In overleg worden er n.a.v. de verkregen informatie afspraken gemaakt om de leerling passend te begeleiden/ondersteunen. Dit gebeurt in overleg met de intern begeleider en de directie.

Begeleiding en ondersteuning kunnen bieden is geen "vast" gegeven, maar zal steeds moeten worden afgestemd op de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling. Begeleiding zal altijd afgestemd worden in overleg met de ouders en moet passen binnen de mogelijkheden van de school.

Voor wat betreft pestgedrag zullen er acties worden ondernomen inherent aan het pestprotocol van de school.

Alle leerkrachten in de NT2 klas worden in 16-17 geschoold in Rots en water en mogen in de eigenklas deze lessenserie aanbieden om een basis te leggen voor het sociaal emotionele klimaat.

Extra ondersteuning

Extra ondersteuning die uitstijgt boven de mogelijkheden van basisondersteuning, kan de school verkrijgen door het aanvragen van een arrangement bij het OTG. Dat beschikt over een budget voor aan te trekken formatie en over begeleidingsuren voor de inzet van deskundigen.

De school komt o.a. in aanmerking voor deze faciliteiten wanneer:

- de gevraagde ondersteuning niet valt binnen de beschreven basisondersteuning
- de beschikbare formatie al geheel en aantoonbaar is ingezet op basis van beschikbare groeidocumenten,
- er geen ondersteuningsformatie meer beschikbaar is binnen het eigen schoolbestuur,
- de beschikbare middelen voor extra ondersteuning nog niet uitgeput zijn.

In een aantal gevallen hebben leerlingen behoefte aan meer specialistische ondersteuning. Indien nodig kan er gebruik worden gemaakt van de orthopedagoge van de OBD Noordwest die onderzoekt welke specifieke ondersteuning nodig is. Dan volgt de afweging of de specifieke ondersteuning geboden kan worden. Indien de ondersteuning geboden kan worden, zal er een arrangement worden opgesteld.

1. Lezen (waaronder ook spelling!)

Basiskwaliteit = Aanpak NT2 voorziening Pienterpad

De eerste fase: de gewenningsfase

Dat wil zeggen dat de leerling begint met een startboekje, waarin elementaire schoolbegrippen worden aangeboden. Daarnaast wordt de leerling getoetst door middel van observaties en instaptoetsen om inzicht te krijgen in de lees, spelling – en rekenvaardigheden.

Ook wordt er informatie ingewonnen bij de ouders over het schoolverleden en de prestaties van de leerling, de interesses van de leerling, etc.

De tweede fase: de Nederlandse taalvaardigheid

Geen of beginnende lees – en schrijfvaardigheden: het aanbieden/aanleren van letterkennis, woorden lezen en schrijven en gebruiken in korte zinnen.

Lees – en schrijf vaardige leerlingen: het aanbieden van de Nederlandse klanken, tekens, woorden en zinnen en het aanbieden van de Nederlandse uitspraak en spelling. De woorden gebruiken in zinnen, met aandacht voor de woordkeuze en de zinsbouw.

Werken aan de voorwaarden voor begrijpend lezen: uitbreiden van de woordenschat, het aanleren van de basisbegrippen uit de leesstrategieën van de methode Nieuwsbegrip, een goede luisterhouding en werken aan de leestechiek.

Basisactiviteiten bij Taalvorming: de leerlingen leren taal te gebruiken om hun belevenissen en ervaringen/gevoelens te uiten. NB. Luisteren en lezen gaat altijd vooraf aan spreken en schrijven.

De derde fase: uitbreiden en verbeteren van de Nederlandse taalvaardigheid:

Het uitbreiden van de woordenschat, het gebruik van de woorden in zinnen en/of teksten.

Het uitbreiden en leren van de Nederlandse klanken en tekens en deze oefenen en herhalen.

Het zeggen, schrijven en lezen van zinnen/tekstjes: oefenen van de juiste woordkeuze, het goed formuleren van zinnen en het toepassen van de geleerde spellingsregels.

Het taalaanbod in de tweede en derde fase gebeurt in een kort thema:

- de taal wordt aangeboden in een context en krijgt daardoor meer betekenis.
- het thema wordt afgerond met een taaltoets, waarbij het accent ligt op de criterium toets voor de woordenschat (actief, narratief).

De duur van de drie fases hangt af van:

- de vaardigheden van de leerlingen,
- de leervorderingen van de leerlingen
- de capaciteiten van de leerlingen.

Het volgen van de ontwikkeling en prestaties:

- De nul – meting (de dag dat de leerling op school komt, de inschrijfdatum)

Instaptoets Horen, Zien en Schrijven, letterkennis, klankonderscheiding en uitspraak.

- Na 10 weken toetsing Mondeling Nederlands Nieuw en toets letterkennis en uitspraak letters.
- Na 20 weken toetsing van: lezen (AVI - DMT)
rekenen (Cito)
begrijpend lezen CITO (indien AVI E3 beheerst wordt)
- Na 40 weken een herhaling van bovengenoemde toetsen: dat is dus bij uitstroom.
- Na elk thema een kleine productieve woordenschattoets, waarin de aangeboden woorden worden getoetst. Na elke kern van VLL volgt de methodetoets. Na elke aangeboden cursus (Mondeling Nederlands Nieuw) van 10 weken volgen productieve en receptieve toetsen.

Het doorlopen van de fases:

Na de gewenningsfase stroomt een leerling door naar de eerste fase, waarbij de leerling aansluit bij de andere leerlingen die al werken in de eerste fase (cursus). Een leerling kan langer in een cursus blijven als de cursus nog niet is afgerond of beheerst wordt om zo langer met de te oefenen. Normaliter stroomt de leerling na een cursus van 10 weken door naar de volgende cursus totdat de 40 weken erop zitten.

Materialen:

Mondeling Nederlands Nieuw

Horen, Zien en Schrijven en bijbehorende materialen.

Digitaal Horen, zien en Schrijven en Mondeling Nederlands Nieuw

Zien is Snappen

Veilig Leren Lezen met bijbehorende materialen

Blokboek Taal

Blokboek Spelling (Spelkwartier)

Woordenschatpuzzels Om je heen (Kinheim)

Schrijfmethode Schrijven leer je zo!

Nieuwsbegrip (CED - groep)

Woordenschatpak volgens M.W. Verhallen (het 4-taktmodel): boek: met woorden in de weer

Niveauleesboekjes, de (school)bibliotheek en zelfontwikkeld materiaal

Rekenen / wiskunde

Basiskwaliteit = Aanpak NT2 voorziening Pienterpad

Tijdens de gewenningsfase wordt een niet-talige rekeninstaptoets afgenomen uit de methode Horen, zien en schrijven. Naar aanleiding van deze toets wordt het instroomniveau bepaald.

de leerling werkt met de methode Alles telt welke bestaat uit zo weinig mogelijk taal en waarin de basisvaardigheden worden aangeboden. Deze wordt aangeboden via Snappet, op de tablet. Het voordeel hiervan is dat leerlingen gelijk feedback krijgen en op hun eigen niveau door kunnen werken, zonder dat onvoldoende kennis van de Nederlandse taal in de weg zit.

De extra ondersteuning bestaat uit op taal gerichte instructies. Bij de rekeninstructies gaat het niet alleen om de rekenvaardigheid, maar ook om het leren van de Nederlandse rekenbegrippen en rekentaal.

Als het instapniveau van een leerling bekend is, gaat de leerling eerst werken op een beheerst niveau en krijgt taalondersteuning bij de bekende rekenhandelingen. Daarna wordt de instructie naast het taaldoel ook gegeven om de rekenvaardigheid te verbeteren en te ontwikkelen.

2. Professionalisering en ontwikkeling

Scholing NT2

De leerkrachten NT2 houden zich van de ontwikkelingen op gebied van NT2 op de hoogte door middel van :

- lidmaatschap LOWAN (Dit is een landelijke organisatie die zich bezig houdt met onderwijs aan nieuwkomers.)
- Door het volgen van de LOWAN nieuwsbrieven op de hoogte blijven van landelijke ontwikkelingen.
- De leerkrachten zijn geschoold in de werkwijze Zien is snappen en volgen studiedagen van de schoollocatie. Leerkrachten zijn in het bezit van een Post HBO diploma of hebben de intentie deze te behalen. Dit kan de NT2 opleiding zijn.
- Het volgen van de regionale en landelijke studiedagen.
- Rots en water training per schooljaar 2016-2017
- De leerkrachten oriënteren zich op gerichte NT2- scholing.